

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

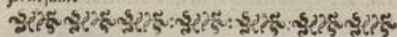
Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

bur habet, quidquid agitur, nisi auctoritate Romani Pontificis roboretur, & confirmetur. Sente ergo, quod ad Concilium à Papa appellari possit, est hæreticum, & contra illum articulum, Sanctam Ecclesiam Catholicam. Sic autem superius argumentatur; Quicumque privilegium Romana Ecclesie à Christo traditum auferre conatur, est hæreticus: Sed dicens, & tenens, quod licet appellare à Romano Pontifice ad Successorem ejus, auferit privilegium Romana Ecclesie à Christo traditum; ergo talis manifestè est hæreticus. Et sic probat Minorem; Quicumque sentit, Romanum Pontificem non esse summum, supremum, & unicum Caput totius Ecclesie, auferre conatur privilegium Romana Ecclesie à Christo traditum: sed quicumque à Papa appellandum sentit, sentit, Papam non esse summum, & unicum Caput Ecclesie, ergo, &c. Unde sequitur quod, quicumque hoc sentit: sentit contra articulum Nicæna Synodi, ubi dicitur unam sanctam Ecclesiam, quia Ecclesia habet unitatem ex unitate capitis. Unde & Joan. 10. dicit Christus. Fiet unum ovile, & unus Pastor. Si licitum esset appellare à Papa, & ille, ad quem appellatur, esset Caput. Sic Papa non esset Caput, vel essent duo Capita, quod esset monstruosum.

DISQUISITIO VI.

An Concilij super Papam superioritas evincat posse ex Concilij Constantiensis decreto Sessione quarta edito?

S. I.

1. **A**uthor Regalis Sacerdotij cit. lib. 2. §. 16. n. 1. sequentia ad præsens institutum, consideratu digna ex Concilio Constantiensi profert decreta. Primum est ex Sessione 4. & 5. ubi definitum extat, Concilium Universe sale potestatem immediatam à Christo habere, cui quilibet, cujuscunque dignitatis, & conditionis sit, etiam si Papalis, obedire teneatur. Secundum est ex Sessione 15. ubi Concilium varijs honoribus afficit Gregorium XIII. eo quod spontè renuntiasset Papatui, declaratque, eum gratijs & privilegijs à Concilio acceptis, nec à futuro Papa, nec à Concilio privari posse. Tertium est ex Sessione 39. ubi Synodus præcipit futuris Summis Pontificibus, ut singulis decennijs Concilium generale cogant: & si contingat, duos insignia Pontificalia induere, jubet sub interminatione Divinæ maledictionis, ut continuo renuntient, & nisi faciant, eos privat omni jure, quod ad Papatum haberent, inhabilesque reddit ad omnes in futurum dignitates. Quartum denique est ex Sessione 45. sub initium. ubi Oratores Regis Poloniae, & magni Ducis Lithuaniae Martino V. Pontifici supplicent, velit libellum quendam & opinioniones Joannis de Falchenberg hæreticas, & in Concilio publicè damnatas declarare, nisi faciat, suorum Principum nomine se ad futurum Concilium appellaturos.
2. Hisce opponit præcitatus Author plura ex Concilio Constantiensi argumenta, ex quibus ostendi valeat, Synodum istam stitisse pro superioritate Papæ certi ac indubitati. Tum quod Concilium istud, electo Martino V. ni-

hil ampliùs, uti ante electionem, statuerit, definitur, seu prohibuerit, sed omnia nomine electi Pontificis, ab eoque deinceps, sacro approbante Concilio, sint constituta, certo sanè argumento, Concilij potestatem, electo jam Pontifice, cessasse, & consequenter Concilium non esse supra Papam; cum potestas superior, præsentè minori, non cesset, sed hæc potius illi cedat. Tum quia Sess. 15. & 17. Pontifici futuro & indubitato reservatur potestas dispensandi in ijs, quæ à Concilio statuta sunt, relaxandique censuras ab eodem fulminatas. Et Sess. ult. expressè definitur, supremam in Ecclesia potestatem non esse penes Concilium, sed Papam, quod omnino foret falsum, si Papæ præferretur Concilium.

Exinde idem Author validè confutat, quæ in contrarium adducebantur, argumenta, ostendens allata ex Sess. 4. & 5. ac 15. non aliter accipienda esse, nisi de casu schismatis, & Pontificis dubij, quippe cum Synodus, quoties de potestate Concilij supra Papam loquitur, semper restringat ad præsens Concilium quæ processurum ad schisma tunc grassantis extirpationem. Sic enim habetur in Sess. 4. Hæc sancta Synodus Constantiensis, & Generale Concilium faciens, pro extirpatione præsentis schismatis, & unionis, ac reformatione Ecclesie Dei in Capite, & in membris fieri debet. Et paulò post. Et primo, quod ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitime Generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicam militantem representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiam si Papalis existat, obedire teneatur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, reformationem generalem Ecclesie Dei in Capite, & in membris. Et in Sessione 5. ita habetur: Declarat Synodus, quod ipsa in Spiritu sancto legitime congregata, Concilium Generale faciens, & Ecclesiam Catholicam representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet cujuscunque status, vel dignitatis, etiam si Papalis existat, obedire teneatur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, & reformationem dictæ Ecclesie in Capite & in membris.

Item declarat, quod quicumque, cujuscunque conditionis, status, dignitatis, etiam Papalis, qui mandatis, statutis, seu ordinationibus, aut præceptis hujus sacrae Synodi, vel cujuscunque alterius Concilij generalis legitime congregati, super præmissis, seu ad ea pertinentibus factis, vel faciendis obedire contumaciter contempserit, nisi resipuerit, condignæ poenitentia subijciatur, & debite puniatur, etiam ad alia juris remedia, si opus fuerit, recurrendo. Vult ergo Concilium apertè innuere, se in casu tantùm schismatis, & Papæ incerti potestatem habere, cur enim aliàs toties, & tam constanter adiecit illam restrictionem: In his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, si extra casum schismatis, dubijque Pontificis, eam potestatem sibi vendicabat? Nec enim ignorabant Patres, inclusionem unius exclusionem esse alterius ex vulgarissimâ Juris regulâ. Videtur planè laborasse Concilium, ut sæpius repetitâ eadem restrictione, intel-

intelligeretur de superioritate in Papam non absoluta, sed tantum in casu excepto. Hinc in Bullâ Martini V. sacro approbante Concilio factâ, quæ habetur Sess. ult. inter alias propositiones, quæ suspectum aliquem hæresis Hussiticæ faciunt, etiam hæc ponitur: *Papa canonicè electus, non est successor Petri, nec habet in Ecclesia Dei supremam auctoritatem.* Agnoscit ergo Concilium supremam in Pontifice auctoritatem, non autem supra esse, si aliam haberet, cui subesset: tunc enim suprema potestas non Papæ, sed Concilij foret: sicut enim cælum Empyreum supremum dicitur, & ignis supremum elementum, & rectum supra pars domûs; quia supra se aliud in genere suo superior non habent, ideo & suprema potestas in Papa, quia nulli subest: sicut etiam in Republica, qualis erat olim Romana, & statu Democratico, nemo dixerit, supremam potestatem esse penes Consules, aut Senatum, sed penes populum: in Aristocratia verò penes Senatum & Magnates.

Ad ea porro, quæ ex dictâ Constantiensis Synodi Sess. 39. & 45. fuerunt in contrarium allata, præallegatus Author in dicto §. 16. respondet in hunc modum, statuisse quidem Concilium, singulis decenniis Concilia Universalia indici, sed nullo modo id futuro Pontifici imperare aut voluisse, aut potuisse: quamquam in Concilio sit potestas, statuendi leges, quæ etiam Pontificem quoad vim *directivam* obligent; maximè cum ordinantur ad observantiam Divini & naturalis juris, earumque transgressio pacem, quietemque publicam offendit: quâ ratione, quamvis nemo sibi subiectus sit, seque ipso inferior, communis tamen sententia habet, Principem suis legibus obligari. S. Thomas 1. 2. q. 96. a. 5. ad 3. Suarez l. 3. cap. 35. de leg. S. Ambros. lib. 5. ep. 32. & sumitur ex Matthæi c. 23. Cap. Quæ contra. d. 8. Cap. Instum. d. 9. Cap. Cum omnes. De constitut. ff. Quod quisque juris. L. Digna vox. C. de leg. l. 23. De Legat. 3. Ad appellationem à Papa ad futurum Concilium, nomine Regis Poloniæ factam, non potest melius responderi, quam ipse Martinus V. responderit, ut habetur in Actis Concilij Sess. 47. cum enim animadverteret, Legatos Poloniæ, & Lithuanicæ ex Synodi Constantiensis doctrinâ animos sic appellandi sumpsisse, ut ad ipsas radices securim poneret, continuo respondit: *Se, quæ in puncto fidei contra Wicleffum & Hussam à Patribus essent Conciliariter decreta, sanctè observaturum, & rata & confirmata habere: non verò, quæ ad fidem non pertinerent, aut quæ non Conciliariter, hoc est, cum debito examine, discussione, imisque suffragiis, essent definita.* Nec contentus Papa hæc appellantis Legatis, & Concilio præsentibus respondisse, voluit insuper hanc suam protestationem, & responsionem in Acta publica Concilij referri, & ab eisdem Concilij Notariis, & Actuariis solennia, & authentica instrumenta confici: & re ipsâ in Bullâ, Concilij confirmatoriâ, quæ ad calcem ult. Sess. habetur, Martinus V. ex Actis in Concilio Constantiensi nihil aliud confirmavit, quam damnationem errorum

Wicleffi & Hussi à Patribus Synodallyter factam. In quo Martinus V. suorum Prædecessorum exempla imitatus est; nam & Leo sanctissimus Papa, & tot encomijs à Patribus Chalcedonensibus cumlatus, noluit Concilium Chalcedonense, nisi quoad illa, quæ in materia fidei sancita fuerant, confirmare, ut videre est in epistola ejusdem B. Leonis circulari ad Patres Concilij 61. & ad Anatolium 45. quæ habentur to. 2. Concilior. Verum, ut ex verbis ipsius Concilij Constantiensis res melius intelligatur, credaturque, placuit ea hic atterere. Sic ergo Sess. 45. & ult. sub initium habent: *Quibus sic factis, sanctissimus Dominus noster Papa dicit, respondendo ad prædicta, quod omnia, & singula determinata, conclusa & decreta in materia fidei per præsens Concilium, Conciliariter tenere, & inviolabiliter observare volebat, & nunquam contraire quoquo modo: ipsaque sic Conciliariter facta approbat, ratificat, & non aliter, nec alio modo. Et illud iteratò fecit dici per organum D. Augustini de Pisis, Fiscalis, & sacri Consistorij Advocati prædicti, qui nomine Papæ à Protonotariis ad scribendum Acta Concilij ordinatis, & deputatis, petijt instrumenta publica fieri.*

His taliter constitutis, idem Author tandem concludit in hæc verba. Cum igitur ea sententia, quæ Concilium Pontifici præponit, non tantum de fide non sit, sed etiam à communi Doctorum, praxi Ecclesiæ, testimonijs Patrum, sacræque Scripturæ plurimum aliena sit, imò à sanctis etiam Patribus graviter perstricta, & à Concilio licet asserta, nunquam tamen confirmata fuerit à Martino V. qui expressè professus est, sibi animum non esse, Concilium confirmandi, nisi quoad illa, quæ fidei sunt. Idcirco non videri, quâ ratione Patres Conventus Parisiensis inducti fuerint, ut dicerent: *Non probari ab Ecclesia, quæ Decreta Concilij Constantiensis Sess. 4. & 5. ad casum schismatis detorqueant, eorumque robur confringunt, tanquam sint dubie auctoritatis, minusque approbata.* Quali verò nos Decreta Concilij ad casum schismatis restringamus; & non ipsum Concilium, tot tam claris, tamque repetitis verbis restringat, ut planè vim Concilio faciat, qui ad hunc casum schismatis non restringit: aut Concilium illi detorqueant; qui nihil Concilio addi volunt, nihil detrahi, sed ipsum eo sensu intelligi, quo loquitur. Verba Concilij sunt Sess. 4. *Ipsa Synodus in Spiritu sancto legitime congregata disponit, statuit, decernit, declarat, ut sequitur: & primò quod quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiam si Papalis existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, & reformationem generalem Ecclesiæ Dei in Capite & membris.* Eadem repetuntur Sess. 5. ubi videmus, Concilium ipsum suam definitionem limitare ad casum & statum, in quo tunc temporis Ecclesia versabatur; si enim limitare noluisset, poterat tot verbis parcere, & absolute dicere: *Teneri Papam Concilio Universali obedire.*

Quibus ita se habentibus, duo præcipua hic veniunt discutenda. 1. *An vi primi in Constantiensis Synodi Sessione quartâ editi decreti fuerit*

fuerit acephalo huic Concilio potestas à Christo immediate proveniens, ad procedendum adversus Papam dubium? 2. Vtrum decretum Constantiensis Synodi in quarta Sessione editum de Concilij superioritate supra Papam, sit restrictum ad statum Papae dubij & incerti, ac tempus durantis schismatis?

S. II.

Referuntur argumenta circa quartam Sessionis Constantiensis Concilij primum decretum.

6. Hujus difficultatis status singulariter dependet ex ijs, quæ inter Maymbourgum ex parte Gallicani Conventus Ecclesiastici, & Emanuelem à Schelstrate ex parte sacrae Vaticanæ Bibliothecæ, sive ex hujus Manuscriptis fuerunt in certamen deducta. Hic nempe Bibliothecæ Vaticanæ Præfectus anno 1683, ediderat dissertationem, in qua ex indubitata fidei manuscriptis codicibus ostendebat, tantum abesse, quod decreta Constantiensia ab Oecumenica Synodo fuerint edita, & comprobata à Sede Apostolica, ut potius constet, quod decretum primum Sessionis quartæ ex compilatione Basileensium corruptum, ad manus nostras pervenerit sub hoc tenore: *Primo declarat, quod Synodus in Spiritu sancto congregata, legitime Generale Concilium faciens, Ecclesiam militantem representans, potestatem à Christo immediate habet, cui quilibet, cuiuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad extirpationem dicti schismatis, & reformationem Generalem Ecclesiæ Dei in Capite & in membris.* Ipsissimum hoc decretum renovatur in Sess. V. dictæ Synodi, eidemque subijcitur alterum, cujus juxta Basileensium compilationem, tenor præcit. §. 1. n. 5. refertur. De quibus proinde Sessionis quintæ duobus decretis, præcitatus à Schelstrate ostendit, edita fuisse, contra protestantibus Cardinalibus, & Regis Galliarum Oratoribus, omniaque insuper à Concilio nondum Universaliter pronuntiata, quæ proinde ab ipsius Constantiensis Concilij Patribus post trium obedientiarum unionem non sint recepta, & ab ipso etiam Martino V. infirmata.

7. Hanc Vaticanæ Bibliothecæ Præfecti dissertationem oppugnandam suscepit anno 1685. Maymbourgus in suo historico de Romana Ecclesia tractatu à cap. 22. usque ad cap. 26. illum coarguens, quod in ea destruere voluerit, quidquid à Galliarum Clero de decretis Constantiensibus erat statutum, adjungens deinde, quod acta authentica Concilij Constantiensis, & Basileensis perperam traducatur. Hujus igitur inter Maymbourgum & Emanuelem à Schelstrate concertationis argumenta, & responsiones sub formam methodicam aliquantulum reducta, prius audire placeat, ut propositæ difficultatis status ex solidis fundamentis tandem valeat determinari.

* *

*

ARGUMENTUM

Ex parte Maymbourgi ubi supra oppositum.

Hic igitur Gallicus Author argumentatur in hunc modum. Quamvis gesta & acta authentica, quæ Concilij Constantiensis & Basileensis continentur, omnium manibus terantur, ac plura, quam à ducentis sexaginta annis pro verissimis habita sint, nec quisquam toto illo tempore se unquam ijs opponere somniaverit, voluisse tamen Emanuelem à Schelstrate sibi disputare hanc legitimam pacificam possessionem.

Responsio.

AD hanc objectionem responder prænotaminatus Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus, rectè animadvertendo, præsentis concertationis statum reduci ad hoc punctum; *An scilicet Constantiensis Concilij decretum Sessione 4. factum, & ex Basileensium compilatione editum, fuerit adulteratum?* Maymbourgus ex rationibus inferius deducendis contendit, non solum Basileenses sinceram fidei usos, nihil addidisse, nihilque detraxisse de verbis illius Decreti, sed & genuinam esse lectionem, quæ ex ipsorum compilatione posterorum memoriæ consecrata fuit. Econtrario Emanuel à Schelstrate in tract. de Decretis Constantiensibus dissert. 1. cap. 1. duo in se suscepit, quorum primum est, quod Acta Constantiensia ex Basileensium compilatione primum ad manus nostras pervenerint. Cum enim Basileenses post electionem Felicis V. in locum Eugenij IV. per ipsos assumpti vidissent, auctoritatem suam contemni, & toto orbe Catholico dimini coepisse, eam Actis Constantiensibus restituendam esse crediderunt, & illorum compilationem septem è suis ad id specialiter deputatis mandarunt. Compilationem itaque à Deputatis factam, pauci, qui Basileæ permanserant, illam autoritate sua roborarunt, & speciali Bulla eidem partim præfixa, partim postposita præceperunt, compilationi suæ eandem fidem adhibendam esse, ac si ab ipsis Patribus Constantiensibus facta, & eorundem Bulla authentica munita esset: *Statuimus, inquit, ac decernimus, & mandamus, quatenus præfatis decretis, Gestis superius insertis in iudicij & extra ubicunque producta, exhibitaque fuerint, vel ostensa, in omnibus, & per omnia stentur, ac fides plenaria adhibeatur, perinde ac si Bulla ejusdem Constantiensis Synodi bullata forent, nec ad illorum probationem aliud administrandum quomodolibet requiratur.... Datum Basileæ pridie Nonas Februarij Anno à Nativitate Domini 1442.*

Ita Basileenses in ea parte Bullæ, quæ compilationi Actorum Constantiensium à Deputatis suis factæ subjungitur. Cum autem Actorum illius compilationis exemplar authenticum cum Bulla plumbea in cordula ferici pendente asservatum fuisset in Germania usque ad annum 1490. eo ipso anno Joannes Huober ex Inderdorff, Artium Liberalium Magister, & sacrae Theologiæ Baccallarius,